

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 14. novembar 2014. godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 74/09 i 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list Crne Gore", br. 60/03 i 32/11) Komisija za kontrolu državne pomoći na sjednici održanoj 14. novembra 2014. godine, donijela je

R J E Š E N J E

Prijavljena državna pomoć Ministarstva ekonomije o dodjeli državne pomoći na osnovu Investicionog plana razvoja Rudnici mrkog uglja D.O.O Podgorica, ocijenjena je kao usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 74/09, i 57/11).

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije je svojim dopisom broj 01-1265/2 od 16.06.2014. godine podnijelo prijavu državne pomoći za preduzeće Rudnici mrkog uglja D.O.O Podgorica (u daljem tekstu RMU). Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, Odjeljenje za državnu pomoć (u daljem tekstu: Odjeljenje) je dopisom broj 01-31/1 od 22.07.2014. godine zatražilo od Ministarstva ekonomije dodatne podatke i dokumentaciju. Ministarstvo ekonomije je svojim dopisom broj 04 – 1540/2 od 01.08.2014. godine dostavilo tražene podatke i dokumentaciju. U cilju dodjele državne pomoći, Odjeljenje je dopisom broj 01-42/1 od 22.08.2014. godine zatražilo dodatna pojašnjenja pojedinih elemenata prethodno dostavljene prijave i prpratne dokumentacije. U komunikaciji elektronskom poštom (od 05. septembra. 2014. godine i 18. septembra 2014. godine) Odjeljenje je obaviješteno o procesu prikupljanja neophodnih ažuriranih podataka od nadležnih organa, radi dostavljanja istih na uvid Komisiji za kontrolu državne pomoći. S tim u vezi, Ministarstvo ekonomije je dopisom broj 01-1265/5 od 04.11.2014. godine dostavilo korigovani Investicioni plan razvoja preduzeća, kao i ostalu dokumentaciju neohodnu za ocjenu usklađenosti sa pravilima državne pomoći.

OPIS ZAHTJEVA

Inicijativa za prijavljivanje državne pomoći potekla je sa ciljem realizacije investicije, kojom bi se omogućila revitalizacija Rudnika mrkog uglja. Realizacija pomenute investicije planira se u periodu od 2015. do 2017. godine, dok neophodna investiciona sredstva iznose 3.192.250,00 €.

Investicionim planom razvoja objašnjeno je da u beranskom ugljenom basenu proizvodnja mrkog uglja obavlja se jamskim načinom, uz mogućnost djelimične eksploatacije putem površinskih kopova. Infrastrukturni objekti u sklopu kompleksa Rudnika mrkog uglja Berane uključuju:

- Rudarske objekte: jame „Petnjik“, „Police“ i „Zagorje“, separacije „Budimlje“ i ostale infrastrukturne objekte;
- Energanu „Beranka“, u pogonima fabrike celuloze „Nova Beranka“.

Proizvod koji je predmet analize je mrki ugalj iz ležišta „Petnjik“. Ugalj iz ovog ležišta ima sledeće odlike: tamno mrke je do crne boje, školjkastog preloma, kompaktan, trakaste teksture. Na osnovu izvršenih analiza i pokazatelja, ugalj pripada grupi mrko-lignitskih ugljeva, odnosno tvrdim mrkim ugljevima.

Tabela 1. Parametri kvaliteta ugljenog sloja ležišta „Petnjik“

Parametri	Petnjik
Vlaga -W (%)	22,50
Pepeo -A (%)	23,54
S-ukupan (%)	1,61
S- sagorljiv (%)	1,03
S – u pepelu (%)	0,62
C-fiks (%)	23,83
Koks (%)	46,78
Sagorljive materije (%)	52,72
Ispaljive materije (%)	30,76
GTE (MJ/kg)	15,13
DTE (MJ/Kg)	13,02
Zapreminska masa (t/m ³)	1,30

U najkraćem, u cilju aktiviranja proizvodnje uglja u RMU, neophodno je sprovesti sljedeće aktivnosti:

- revitalizacija i ponovno osposobljavanje postojećih rudarskih prostorija (poplavljenih do nivoa od 3.75m usled višemjesečnog isključenog snabdijevanja strujom od 15.01.2014. godine);
- izrada novih rudarskih prostorija kako bi se omogućilo kopanje metodom širokog čela
- nabavka nove elektro-mašinske (rudarske) opreme;
- servisiranje i nabavka elektro-mašinske opreme za osposobljavanje pogona separacije;
- osposobljavanje pratećih objekata administracije i smeštaja.

Prodaja i planirane količine proizvodnje su ključ za uspjeh realizacije ove poslovne ideje. Prodaja planiranog iskopa uglja vršiče se istovremeno na dva paralelna načina prodaje. Prvi način je direktna prodaja, dok bi drugi obuhvatio prodaju putem posrednika, gdje uz datu lokaciju objekata i saobraćajnu povezanost na ovakvoj lokaciji postoji veća mogućnost iskorišćenosti kapaciteta.

Tabela 2. Planirana proizvodnja za period 2015-2024.god. u (000 t)

R. b.	Vrsta proizvoda	Način kopanja uglja		Godina									
		Klasično/ Mehanizovano		2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
				Količina (t)									
1	UGALJ komercijalni – KOMAD (> 80 mm)	K	20%	8,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000
		M	5%	-	-	2,000	6,000	8,500	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000
2	UGLAJ komercijalni – KOCKA (80 mm > 40 mm)	K	60%	24,000	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000
		M	15%	-	-	6,000	18,000	25,500	33,000	33,000	33,000	33,000	33,000
3	UGALJ komercijalni - ORAH (40 mm > 20 mm)	K	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	UGLAJ komercijalni – MIJEŠAN (< 80 mm)	K	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		M	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	UGLAJ energetski – SITNI (< 20 mm)	K	20%	8,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000
		M	80%	-	-	32,000	96,000	136,000	176,000	176,000	176,000	176,000	176,000
UKUPNO				40,000	80,000	120,000	200,000	250,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000

Tržište Crne Gore ima manjak komercijalnog i industrijskog uglja koji se nadomještuje uvozom iz trećih zemalja (Srbije, BiH, Rusije, itd), tako da prostor na tržištu konstantno postoji¹. Nakon havarije na najvećem kopu u Srbiji - Kolubari, čije će se posljedice osjećati u periodu od najmanje pet godina, manjak na tržištu Srbije se uvećao za 7 miliona tona godišnje (poređenja radi - naspram projektovane proizvodnje do 300.000 tona u Beranama). Elektroprivreda Srbije kao vlasnik rudnika uglja Kolubara donijela je u oktobru mjeru zabrane prodaje uglja na otvorenom tržištu što dodatno pogoršava situaciju sa nabavkom uglja u Crnoj Gori.

Kada je riječ o povećanju broja zaposlenih, plan radne snage je koncipiran na osnovu planiranog obima proizvodnje za dati period. Popunjavanje radnih mjesta regulisaće se u skladu sa internim aktima preduzeća koji propisuju kvalifikaciju, stepen složenosti posla, opis poslova, kao i broj potrebnih izvršilaca za svako radno mjesto. Naime, investicionim planom, planirano je da se do kraja 2015. godine udvostruči broj zaposlenih, do kraja

¹ Usled limitiranih proizvodnih kapaciteta RUP-a, RUP ima potrebu da koristi svu svoju proizvodnju za potrebe TEP-a, a dodatno je EPCG sa RMU 01.08.2014.godine sklopio četvorogodišnji ugovor o isporuci sitnih frakcija Beranskog uglja termoelektrani Pljevlja.

2016. godine broj zaposlenih biće povećan na 90, dok planirani broj zaposlenih u godinama od 2017. do 2024. godine iznosi 127 zaposlenih.

Država će korisniku omogućiti da kroz mjere otpisa duga, preuzimanja duga i odlaganja dospjelih obaveza realizuje investiciona ulaganja na što efikasniji način.

PRAVNA PODLOGA

- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, član 12 („Sl. list Crne Gore“, br. 20/14);
- Uredba o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, član 2 stav 1 tačka 6 („Sl. list CG“, br. 67/09, 23/10, 62/10 i 53/13)
- Investicioni plan razvoja RMU Berane (dopuna – oktobar 2014. godina).

KORISNIK DRŽAVNE POMOĆI

Preduzeće d.o.o. „Rudnici mrkog uglja“ iz Podgorice, evidentirano je pod registarskim brojem 50346993 i PIB-om: 02641402 kod Centralnog registra Privrednog suda. Osnovna djelatnost „Rudnici mrkog uglja“ je vađenje mrkog uglja i izgradnja elektroenergetskog objekta radi proizvodnje energije – primarna djelatnost - vađenje uglja, šifra 10201. Takođe, na osnovu propratnog dokumenta Poreske uprave² broj 03/1-6147/2-14 od 08.05.2014, koji je dostavio davalac, može se jasno utvrditi da preduzeće ima 25 zaposlenih, odnosno da se radi u malom privrednom društvu.

TRAJANJE, IZNOS I IZVOR FINANSIRANJA

Kako je ranije navedeno, ukupno planirana sredstva za realizaciju pomoći na osnovu Investicionog plana razvoja RMU su 3.192.250,00 eura novih investicija iz sopstvenih sredstava korisnika u periodu od tri godine.

Državna pomoć dodjeljuje se kao:

- regionalna državna pomoć
- pomoć male vrijednosti (de minimis državna pomoć).

Prvi element, državna pomoć koja se dodjeljuje za podsticanje regionalnog razvoja, obuhvata:

1. Otpis zatečenog duga za koncesiju u iznosu od 285.784,34 € (kompletan dug je nastao u periodu u kome rudnik nije radio i uglj nije eksploatisan), uz redovno izmirivanje koncesione naknade u narednom periodu;
2. Reprogram duga za poreze i doprinose u dijelu obaveza prema PIO tj. 137.852,55 € kroz državnu pomoć (bez plaćanja kamate na reprogram; grace period do 01.01.2019.godine; rok otplate do kraja 2023.godine);

² U dopisu Poreske uprave naveden je naziv preduzeća prije njegovog preuzimanja od strane investitora – Balkan Energy DOO

3. Preuzimanje preostalog duga za poreze i doprinose tj. 125.621,55 €, od strane države.

Drugi element je državna pomoć koja se dodjeljuje preduzeću radi uspješne implementacije gore navedenih aktivnosti, a predstavlja pomoć u dijelu socijalnog zbrinjavanja zatečenih radnika, koji po kvalifikacionom i starosnom profilu ne ispunjavaju zahtjeve Investicionog plana razvoja. Ukupno učešće države u ovom programu iznosi 20.059,88€ (10% socijalnog programa zbrinjavanja).

OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POMOĆI

Troškovi za ovu investiciju obračunati su prema detaljnoj analizi potrebnih aktivnosti za pokretanje proizvodnje uglja, koju je za potrebe RMU pripremio rudnik Premogovnik Velenje³.

Ukupna investiciona sredstva neophodna za revitalizaciju RMU iznose 3.192.250,00 €, koja će se investirati u 2015., 2016., i 2017. godini.

Tabela 3. Plan investicija po godinama

Vrsta radova	Iznos	Godina izvođenja
Troškovi mašinskog remonta na RMU „BERANE”: uređenje okna u jami i vani, uređenje izvozne mašine, uređenje vetrene stanice, uređenje kompresorske stanice, uređenje bunkera, uređenje mašinske remontne radionice	139.000,00	2015
Troškovi mašinskog remonta na RMU „BERANE” na transportnim uređajima (grabuljari, gumene trake, viper, ...) za transport uglja u jami i vani;	327.350,00	2015
Troškovi elektro remonta na RMU „BERANE” u jami i vani, uređenje glavnog i rezervnog napajanja rudnika sa strujom, uređenje elektro remontne radionice, ...;	367.400,00	2015
Remont mašine za izradu jamskih hodnika i drugih jamskih prostorija	30.000,00	2015
Troškovi mašinskog remonta na suvoj separaciji/klasirnici Budimlje;	140.500,00	2015
UKUPNO (2015.god.)	1.004.250,00	
nastavak iz 2014. god Troškovi mašinskog remonta na suvoj separaciji/klasirnici Budimlje;	100.500,00	2016
Troškovi elektro remonta na suvoj separaciji/klasirnici Budimlje;	337.500,00	2016
Fazni remont i do nabavka KMŠČ (Klasičnog Mehanizovanog Širokog Čela) dužine 60 m: remont 20 polovnih sekcija SHP, do nabavka 20 novih sekcija SHP, remont mašine - kombajna	825.000,00	2016

³ Rudnik Premogovnik Velenje je ekspertska rudarska kompanija iz Slovenije, sa preko 137 godina dugom tradicijom, koja je označena od strane Evropske Investicione Banke (EIB) kao "referentni rudnik podzemne eksploatacije uglja na nivou Evropske Unije". Kompanija je za potrebe RMU sačinila tehnički izvještaj sa detaljnim planovima sanacije, revitalizacije, zamjene i/ili dopune zatečene, i nabavku nove opreme, po najvišim profesionalnim standardima.

za rezanje uglja EICKOFF ESA, remont i do nabavka čelnog grabuljara, remont smernog grabuljara, remont hidrauličke stanice, ...;		
UKUPNO (2016.god.)	1.263.000,00	
Nastavak iz 2015. god. Fazni remont i do nabavka KMŠČ (Klasičnog Mehanizovanog Širokog Čela) dužine 60 m: remont 20 polovnih sekcija SHP, do nabavka 20 novih sekcija SHP, remont mašine - kombajna za rezanje uglja EICKOFF ESA, remont i do nabavka čelnog grabuljara, remont smernog grabuljara, remont hidrauličke stanice, ...;	925.000,00	2017
UKUPNO (2017.god.)	925,000.00	
UKUPNO	3.192.250,00	

Dodjela državne pomoći prema gore navedenoj strukturi investitoru otvara mogućnost da sredstva od 3.192.250,00 eura usmjeri na investicije koje su se prema iscrpnoj dostavljenoj analizi pokazale kao opravdane, u smislu da su rentabilne u veoma kratkom roku.

Tabela 4. Reprogram duga za poreze i doprinose u dijelu obaveza prema PIO-u ⁴

	Reprogram duga	Državna pomoć
2014	0	1.257,90
2015	0	13.880,33
2016	0	12.763,52
2017	0	11.736,57
2018	0	10.792,25
2019	27.570,51	9.923,90
2020	27.570,51	7.300,34
2021	27.570,51	5.034,72
2022	27.570,51	3.086,42
2023	27.570,51	1.419,04
	137.852,55	77.194,99

Uzimajući u obzir analizu reprograma duga (dug iz tačke 2), kao i to da se državne pomoći iz tačke 1. i tačke 3. tretiraju kao subvencije, sledeća tabela sadrži iznos cjelokupne pomoći za podsticanje regionalnog razvoja:

⁴ Neto vrijednost pomoći izračunata je hipotetički u smislu kašnjenja u plaćanju poreskih obaveza gdje poreski organ obračunava zateznu kamatu u iznosu od 0.03 % dnevno na vrijednost poreskog duga, odnosno novčanog toka na današnji dan koristeći metodu diskontovanih budućih vrijednosti $PV = FV / (1 + i)^n$. Navedeni način obračuna je uslovljen mišljenjem Poreske uprave (akt br.03/4-13170/2-13 od 13. septembra 2013) koje kaže da se na odloženi poreski dug ne obračunava dnevna zatezna kamatna stopa od 0,03% propisana Zakonom o poreskoj administraciji („Službeni list Republike Crne Gore“, br 80/04 i „Službeni list Crne Gore“, broj 20/11).

Tabela 5. Ukupan iznos državne pomoći

Reprogram duga u dijelu obaveza prema PIO-u	77.194,99
Otpis duga za koncesiju	285.784,34
Preuzimanje duga za poreze i doprinose	125.621,55
Ukupan iznos državne pomoći	488.600,88

Takođe, treba dodati da poređenjem obračunate neto sadašnje vrijednosti investicije i iznosa ukupne dodijeljene pomoći kroz podsticanje regionalnog razvoja intezitet državne pomoći iznosi 18,03%.⁵ S tim u vezi, ukupni opravdani troškovi za regionalnu pomoć ne prelaze dozvoljeni intezitet državne pomoći, koji kada je riječ o malim privrednim društvima iznosi 70% opravdanih troškova.

Poslednji element državne pomoći jeste iznos subvencije koji se dodjeljuje primjenjujući de minimis pravila državne pomoći. Iznos ove subvencije iznosi 21.059,88€⁶

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstava za finansiranje Investicionog plana društva RMU D.O.O Podgorica javna sredstva, jer padaju na teret budžeta Crne Gore u obliku otpisa duga, preuzimanja duga i odlaganja obaveza koje društvo ima prema državi. Takođe, finansiranjem dijela socijalnog programa zbrinjavanja radnika, kroz pomoći malih vrijednosti, omogućava se adekvatno sprovođenje pomenutog plana razvoja preduzeća, kroz koji je planirano zapošljavanje dvostrukog broja radnika do kraja 2015. godine.

Dodjelom državne pomoći preduzeću RMU D.O.O Podgorica ovom preduzeću se daju selektivne povlastice koje mu omogućavaju konkurentsku prednost na tržištu (član 2 Zakona), što znači da ovaj plan predstavlja državnu pomoć. U Investicionom planu razvoja detaljno je obrazložena pozicija RMU sa aspekta konkurencije u užem smislu (tržište Crne Gore⁷), kao i sa aspekta konkurencije u širem smislu (ponuda tržišta Crne Gore i država iz okruženja). Naime, davanjem konkurentске prednosti preduzeću omogućava se zadovoljavanje tražnje na domaćem tržištu, kao i ulazak preduzeća na susjedna tržišta, čime se utiče na trgovinu među susjednim zemljama.

Komisija za kontrolu državne pomoći je konstatovala da je pomoć neophodna, jer u suprotnom korisnik ne bi uspio da kompletno i blagovremeno dovrši investiciju

⁵ Finansijskom metodom obračunavanja svedena je trenutna vrijednost investicije na neto sadašnju vrijednost. Na taj način dobijen je iznos od 2.710.590,3 € koji je upotrijebljen za obračun inteziteta pomoći.

⁶ Uzimajući u obzir da se ne radi o istim opravdanim troškovima, iznos nije kumuliran sa iznosom državne pomoći koji se dodjeljuje kroz podsticanje regionalnog razvoja.

⁷ Uz objašnjenje da Rudnik uglja Pljevlja i Rudnik ulja Berane nijesu konkurencija usled različitog uglja koji proizvode, dok su sa druge strane komplementarni pošto je EPCG izrazila potrebu da koristi ugalj iz Berana radi miješanja/obogaćivanja pljevaljskog uglja na pragu TEP-a prema arealnoj potrebi.

predviđenu za ponovno pokretanje proizvodnje i proširenje kapaciteta postojećeg privrednog društva, kroz modernizaciju opreme i procesa proizvodnje. Stoga, predložena državna pomoć ne znači nedozvoljeno narušavanje konkurencije, pošto je svedena na minimum potrebnih sredstava.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Komisija je na osnovu dostavljene dokumentacije ustanovila da društvo nije u poteškoćama u smislu člana 5 stav 10 Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Sl. list CG“ broj 27/10, 34/11 i 16/14) (u daljem tekstu: Uredba).

Investicija je u skladu sa Uredbom i Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 35/14), Prilogom 1 – Smjernice za regionalnu državnu pomoć za period 2014-2020 - (2013/C 209/01)⁸, kao i Prilogom 7 - Uredba komisije o primjeni pomoći malih vrijednosti - (EU) br. 1407/2013.

Prijavljeni intenzitet pomoći od 18,03% je ispod granice intenziteta od 70% za regionalne pomoći malim privrednim društvima.

Pomoć se dodjeljuje kao individualna iz razloga što ne postoji konkretna regionalna šema pomoći pod kojom bi se navedena investicija svrstala. Ipak, ova investicija ujedno doprinosi modernizaciji zaostalih resursa Crne Gore, a ujedno i povećanju broja zaposlenih u sjevernom regionu.

Do kraja realizacije investicije planira se povećanje broja zaposlenih na 127, što u poređenju sa početnim brojem predstavlja značajan porast broja zaposlenih. Takođe, nezaobilazan doprinos regionalnom razvoju ogleda se u investiranju sa ciljem pružanja podrške preduzeću koje bi stvorilo optimalne uslove za dalji kontinuiran, dugoročan razvoj, eksploataciju prirodnih resursa kojima raspolaže sjever Crne Gore. Nadalje, Investicionim planom je pokazano da kroz angažovanje neophodnih resursa za pokretanje i uvećanje proizvodnje, i plasman kvalitetnog proizvoda, kao supstituta uvoznim proizvodima, investitor bi pozicionirao preduzeće kao proizvodno profitabilnu i razvojno stabilnu, društveno odgovornu kompaniju⁹.

Na osnovu gore navedenog Komisija je zaključila da je prijavljena mjera pomoći u skladu sa članom 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list Crne Gore", br. 74/09 i 57/11) (u daljem tekstu: Zakon).

DODATNI USLOVI

Davalac, odnosno korisnik, je dužan da izvještava Komisiju najmanje jednom u šest mjeseci o realizaciji Investicionog plana, tj. o redovnim uplatama odloženih obaveza.

⁸ Novim Smjernicama nije izuzeta dodjela državne pomoći preduzeća čija je djelatnost proizvodnja uglja. Kao prilog prijavi dostavljen je izvod iz studije kompanije IMC Group Consulting Ltd (International Mining Consultants studija iz 2008. Godine – „Preliminary Assessment of Brown Coal mine Berane“), koja je klasifikovala mrki ugalj rudnika u Beranama kao ugalj slabog kvaliteta u skladu sa UN – ECE međunarodnim sistemom kodifikacije za ugalj.

⁹ Tabela 9 i 10 Investicionog plana razvoja detaljno analiziraju planirano povećanje proizvodnje za period 2015 – 2024. godine, kao i planirane prihode po osnovu povećanja proizvodnje.

Također, korisnik je u obavezi da, osim redovnih uplata odloženih obaveza, uredno izmiruje i sve obaveze prema državi nastale nakon 21.10.2014. godine u zakonski propisanim rokovima.

ZAKONITOST POMOĆI

Ministarstvo ekonomije (davalac državne pomoći) je prijavom ove mjere pomoći prije njene realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 16 Zakona.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,
Mitar Bajčeta

Dostavljeno:

- Ministarstvu ekonomije
- a/a